

Gelderse Archaeologische Stichting
per adres: Westervoortsedijk 67D, 6828 AT ARNHEM

JAARVERSLAG GELDERSE ARCHAEOLOGISCHE STICHTING 2025

De stichting

De Gelderse Archaeologische Stichting is al 95 jaar het trefpunt van amateur- en beroepsarcheologen in de provincie Gelderland.

Het doel van de stichting is de bevordering van het archeologisch onderzoek in de provincie Gelderland, het bevorderen van de bescherming en bewaring van archeologische monumenten binnen de provinciegrenzen, alsmede de verbreiding van kennis daaromtrent. De stichting ziet voor zichzelf nadrukkelijk een rol als intermediair tussen professionals en het bredere publiek.

Jaarlijks organiseert de stichting de Gelderse Archeologie Dag, dit ter bevordering van de contacten tussen wetenschap en amateurs. Jaarlijks organiseert de stichting de Gelderse Archeologiedag. Sinds de statutenwijziging van 2023 werkt de stichting met een Raad van Advies.

Het Bestuur

In 2025 vergaderde het bestuur meerdere malen. Belangrijke onderwerpen waren de toekomst van de GAS-collectie, digitalisering, subsidieaanvragen, de organisatie van de Gelderse Archeologiedag en de bestuurlijke en financiële positie van de stichting.

Belangrijke bespreekpunten:

- Actualisering UBO-gegevens en bankzaken
- Publicatieplicht ANBI en jaarverslagen
- Verbetering en toekomst website GAS
- Verbetering communicatie uitingen GAS
- Voorbereiding Gelderse Archeologiedag 2025
- Uitwerking toekomstplan GAS-collectie 2023–2030
- Subsidieaanvragen rond collectieonderzoek en publieksontsluiting
- Structurering interne verslaglegging en archivering

In 2025 is gewerkt vanuit de in 2024 vernieuwde bestuurssamenstelling. De bestuurlijke vernieuwing, ingezet na de statutenwijziging van 2023, is in 2025 verder geformaliseerd en administratief afgerond.

In 2025 is de registratie van de uiteindelijk belanghebbenden (UBO's) conform de wettelijke verplichtingen geactualiseerd bij de Kamer van Koophandel. De huidige bestuursleden zijn als UBO

geregistreerd.

De stichting heeft in overleg met de bank (ABN AMRO) de mutaties verwerkt naar aanleiding van de bestuurswisselingen. Hiermee is de UBO-status van de nieuwe bestuursleden formeel vastgelegd en in lijn gebracht met de actuele bestuurssamenstelling.

Raad van Advies

De Raad van Advies is in 2024 formeel ingericht naar aanleiding van de vernieuwde statuten. Met deze stap is gekozen voor een heldere scheiding tussen bestuur en advisering, passend binnen de Governance Code Cultuur en de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR).

De Raad van Advies heeft als taak het bestuur gevraagd en ongevraagd te adviseren over strategie, inhoudelijke koers, bestuurlijke continuïteit en positionering van de stichting binnen het Gelderse archeologische veld.

In 2025 kwam de raad van advies meerdere malen samen met het bestuur. Zij hebben het bestuur geadviseerd over de programmering van de Gelderse Archeologiedag 2025, het onderzoek naar de GAS-collectie en het GAS archief en het positioneren van de GAS in het huidige erfgoedbestel van de provincie. Dit jaar trad Sigrid van Roode, provinciaal archeoloog voor de provincie Gelderland en zelfstandig archeologisch adviseur en projectmanager, toe tot de raad van advies. Haar benoeming is een toevoeging aan de huidige samenstelling van de raad.

Gelderse Archeologiedag 2025

De Gelderse Archeologiedag 2025 vond plaats op donderdag 27 november 2025 in Museum Kasteel Wijchen, in samenwerking met het museum en de gemeente Wijchen.

De keuze voor Wijchen was inhoudelijk gemotiveerd. Zowel Wijchen als Ermelo spelen een belangrijke rol in de ontstaansgeschiedenis van de GAS-collectie. De dag stond in het teken van samenwerking, collectieonderzoek en toekomstgericht werken.

Het programma bood ruimte voor lezingen, ontmoeting en reflectie op de rol van vrijwilligers, musea en provincie binnen het Gelderse archeologische veld. Er is nadrukkelijk stilgestaan bij de veranderende relatie tussen amateurarcheologie, professionele archeologie en erfgoedzorg.

Met deze editie is de Archeologiedag niet alleen een netwerkbijeenkomst gebleven, maar tevens een inhoudelijk moment geweest waarin de koers richting ontsluiting en herwaardering van de GAS-collectie centraal stond.

Toekomstplan GAS-collectie 2023–2030

In 2025 is verdere uitvoering gegeven aan het toekomstplan *GAS-Collectie 2023–2030*, waarin de ontsluiting, herwaardering en toekomstbestendige positionering van de GAS-collectie centraal staan. De nadruk lag op samenwerking, inhoudelijke verdieping en het versterken van de verbinding tussen collectie, archief en publiek.

- Dozen vol Verhalen – van verzameling naar vitrine

In samenwerking met Museum Het Pakhuis (Ermelo) en Museum Kasteel Wijchen is gewerkt aan de voorbereiding van het gezamenlijke project *Dozen vol Verhalen*. Dit project richt zich op de ontstaansgeschiedenis van de museale collecties in Ermelo en Wijchen en de relatie daarvan met de GAS-collectie.

De GAS trad hierbij op als kennispartner en archiefhouder. In 2025 is inhoudelijke ondersteuning geboden bij de duiding van collectieonderdelen afkomstig uit Wijchen en Ermelo. Daarnaast is archiefmateriaal beschikbaar gesteld en van context voorzien, ten behoeve van herkomstonderzoek en verzamelgeschiedenis. Met deze inzet draagt de GAS bij aan een gezamenlijke publieksgerichte presentatie waarin zowel objecten als de ontwikkeling van de archeologie in Gelderland centraal staan.

- AI-model Romeins aardewerk

In 2025 is de GAS betrokken geweest bij een innovatieve subsidieaanvraag gericht op de ontwikkeling van een AI-model voor herkenning en classificatie van Romeins aardewerk.

De stichting heeft hierbij referentiemateriaal uit de GAS-collectie beschikbaar gesteld en inhoudelijk meegedacht over determinatie, kwaliteitsborging en toepassingsmogelijkheden binnen het archeologisch werkveld. De betrokkenheid onderstreept de rol van de GAS-collectie als inhoudelijke bron binnen zowel traditioneel als digitaal onderzoek.

- Expeditie Elspeet – Trechterbekercultuur

In het kader van het project-in-oprichting *Expeditie Elspeet* (Een samenwerking van Erfgoed Gelderland, provincie Gelderland, Rijksuniversiteit Groningen en verschillende lokale musea en verenigingen op de Noord-Veluwe) is in 2025 gewerkt aan onderzoek naar TRB-vondsten (Trechterbekercultuur) en bijbehorende documentatie. De GAS-collectie en het GAS-archief zijn hierin geraadpleegd als historische bron.

De stichting heeft toegang tot collectie en archief gefaciliteerd en inhoudelijke duiding geleverd bij eerdere opgravingen en verzamelpraktijken. Tevens is geadviseerd over de publiekvertaling van onderzoeksresultaten. De GAS zal als kennispartner betrokken zijn bij het project, dat in 2026 van start zal gaan.

- Archiefonderzoek en collectieherwaarderding

In 2025 is gestart met een systematische uitwerking van het papieren archief van de GAS. Daarbij is aandacht besteed aan betrokken personen uit de vroege geschiedenis van de stichting, waaronder Jo Bezaan en Kapitein Bellen, en aan de herkomst van vondsten uit onder meer Elspeet, Wijchen en Ermelo. Door archiefstukken, correspondentie en veldnotities te koppelen aan objecten in de collectie wordt gewerkt aan een integrale herwaarderding van de GAS-collectie. Deze werkwijze draagt bij aan een duurzaam en toekomstgericht collectieverhaal in aanloop naar het 100-jarig bestaan in 2030.

Gelderse Archeologiedag 2025

De Gelderse Archeologiedag 2025 vond plaats op donderdag 27 november 2025 in Museum Kasteel Wijchen, in samenwerking met het museum en de gemeente Wijchen.

Bestuur van de Gelderse Archaeologische Stichting

Samenstelling Dagelijks bestuur (DB)

- Voorzitter	dhr. R. Kramer (MA)	(Erfgoed Gelderland)
- Secretaris	dhr. W.K. Hinrichs (MA)	(Erfgoed Gelderland)
- Penningmeester	mevr. dr. E. Kaptijn	(Het Oversticht)
- Algemeen lid	dhr. E. Alink (MA)	(RAAP)

Samenstelling Raad van Advies

-drs. M. Defilet	(Gemeente Arnhem, dienst Stadsbeheer)
-dr. S. Weiss-König	(Museum het Valkhof / Gelders Archeologisch Centrum G.M. Kam)
-drs. M. Wispelwey	(Regio Noord Veluwe)
-drs. S. Diependaal	(Regio Arnhem)
-drs. S. van Roode	(Provincie Gelderland)